VISŲ ŠALIŲ PROLETARAI, VIENYKITĖS!

TAIKUS ATOMAS

IGNALINOS ATOMINĖS ELEKTRINĖS PARTINIO, LKJS, PROFSĄJUNGOS KOMITETŲ IR ADMINISTRACIJOS ORGANAS

Laikraštis įkurtas 1988 m. birželio 28 d. ✻ Nr. 17 (38) ✻ 1989 m. balandžio 26 d. ✻ Trečiadienis ✻ Kaina 1 kap.

NEPRARASTI INICIATYVOS

Kovo 15 dieną įvykęs IAE valdybos, centralizuoto remonto cecho ir mokslinių-techninių tarnybų bendras partinis susirinkimas aptarė XVII plenumo medžiagą. Susirinkimas parodė, kad komunistai nepasiruošę įdėmiam svarstymui, analizavimui, nemoka dalykiškai diskutuoti. Atsiliepia ilgamėčiai formalių partinių susirinkimų įpročiai, netikėjimas tuo, kad žmogus gali kažką nulemti.

Komunistai B. I. Kuvalinas, V. N. Ševaldinas, G. B. Nefedjevas, B. I. Larionovas su skausmu kalbėjo apie elektrinės pirminių organizacijų komunistų neveiklumą, lyginant su aktyvia neformalų veikla. Buvo siūloma sudaryti persitvarkymo štabą. IAE partijos komiteto sekretorius A. D. Kulakovas ir elektrinės direktorius A. I. Chromčenko kvietė visus nusiraminti ir tvardytis, tačiau nesiūlė nieko konstruktyvaus. Matosi, kad mūsų ūkiniai ir partiniai vadovai nelabai sugeba ir nori sutelkti kolektyvą pertvarkos uždaviniams spręsti. Ir daugiau čia, greičiausiai, nenoro.

O IAE komunistams ypač reikia konsoliduotis, kad numatyti vieningą partinės veiklos taktiką. Sąlygos, į kurias mes patekome, daugeliui netikėtos. Būtinas pastovus kolektyvinės minties darbas, būtini konkretūs žingsniai pertvarkos link. Manau, kad šiandien tikslinga sustambinti partines organizacijas, nes tada darniau skambėtų kviečiantys progresui balsai. Labai naudinga ir savalaikiška būtų sušaukti dvi—tris IAE partines konferencijas kruopščiam XIX partinės konferencijos rezoliucijų, LKP CK XVII plenumo medžiagos studijavimui, mūsų veiksmų programos, kuri derintųsi ir organiškai įsilietų į LKP CK programą, sukūrimui.

Kalbant apie bendrą veiklą su LKP CK, mums vis dėlto nederėtų nepastebėti kai kurių detalių. Nors Centro komitetas ir kritikavo neformalias organizacijas, jo nutarimuose praktiškai nėra savikritikos. Šiandien eilinių komunistų tai nepatenkina.

Analizuodamas LKP CK pirmojo sekretoriaus A. Brazausko pranešimą ir iš esmės pritardamas jo turiniui, aš nesutinku su kai kuriais teiginiais, pavyzdžiui: **„... dogmatizmas visada iššaukia kontrdogmatizmą, ir kiekviena pusė ras daug pasekėjų. Tai niekad netarnaus demokratijai ir tikram nuomonių pliuralizmui“.** Manau, kad nuomonių pliuralizmo svarba demokratinėje visuomenėje kaip tik ir priklauso nuo jų įvairovės, neatmetant net pačių kraštutinių. O etikečių klijavimas tampa kliūtimi realiai nuomonių įvairovei.

Kalbėdamas apie ideologinio darbo ir masinių informacijos priemonių vaidmenį, A. Brazauskas pasakė: **„Pastebėtas LKP CK ir vietinių partinių organų nuolaidumas, dėl ko susiformavo alternatyvinė spauda — keletas dešimčių nesankcionuotų leidinių“.** Žodis „nuolaidumas“, mano nuomone, netikslus. Neaiški man ir LKP CK pozicija komunistų, grubiai ir nekartą pažeidusių TSKP Įstatus, atžvilgiu. Teisindamas juos, A. Brazauskas aiškina, kad TSKP Įstatai neatitinka šių dienų reikalavimų. O jeigu mes visi imsime pažeidinėti Įstatus, Reglamentą, Instrukcijas... Apie pasekmes baisu ir pagalvoti.

Ir vis tik, atsižvelgiant į respublikos reikalus, programinius TSKP dokumentus, A. Brazausko kreipimąsi Respublikos Komunistų partijos CK biuro vardu į Lietuvos žmones, interviu, duotu laikraščiui „Argumenty i fakty“, šiandieninę LKP CK poziciją, vertinu kaip teisingą ir atitinkančią pertvarkos keliamiems uždaviniams. Šiandien ši pozicija suformuluota pakankamai aiškiai. Nėra ideologinių nuolaidų, demokratizuota Respublikos Komunistų partijos CK veikla, atsižvelgiama į lietuvių liaudies interesus ir troškimus.

Kviečiu visus IAE ir Sniečkaus komunistus susivienyti, remiantis LKP CK XVII plenumo platforma. Negalima daugiau atiduoti iniciatyvos neformalioms organizacijoms. Pertvarkos idėjos priklauso partijai ir įgyvendinti jas — partijos garbės ir gyvybės reikalas. Įsitikinęs, kad IAE būtina pravesti partinę konferenciją.

G. Lipunovas,
IAE valdybos partinio biuro sekretoriaus pavaduotojas, elektrinės pamainos viršininkas

Tikriausiai nė viename laikraštyje neliks nepastebėta balandžio 26-oji. Tuo labiau, atominės elektrinės laikraštyje. Redakcija saugo Černobylio AE ir gamybinio skyriaus „Kombinatas“ laikraščių „Tribuna energetika“ bei „Trudovaja vachta“ komplektus. Pastarajame spausdinama labai vertinga medžiaga — ČAE istorija klausimų-atsakymų forma, knyga, kurią išleis politinės literatūros leidykla. Siūlome jums naujausią informaciją apie eksploatacininkų ir statybininkų kolektyvų gyvenimą.

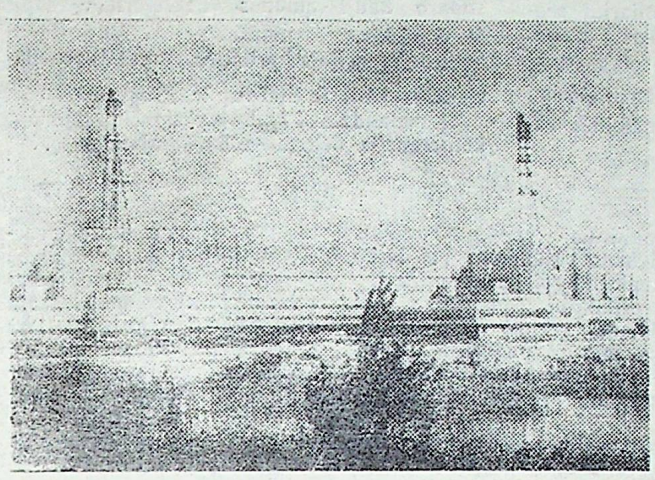

IAE... Foto A. Karasiovo

Černobylis. Praėjo trys metai

... Slavutičius. Gražiai pavadintas naujasis Černobylio AE energetikų miestas. Jo statyba vyksta remiantis 1986 metais spalio 2 d. išėjusiu TSKP CK ir Ministrų Tarybos nutarimu „Apie naujo miesto statybą pastoviam Černobylio AE darbuotojų apgyvendinimui“. Apskaičiuota, kad jame gyvens 20 tūkst. gyventojų, perspektyvoje — iki 30 tūkst. Miesto statyba — dalis kompleksinės programos, kurią vykdo partija ir vyriausybė, likviduojant avarijos pasekmes.

Slavutičius išsidėstęs kairiajame Dniepro krante, į pietryčius nuo Červona Guta gyvenvietės. Iki ČAE geležinkeliu Janovas — Černigovas 50 km. Dešiniajame Dniepro krante 30 km nuo elektrinės baigiama statyti papildoma stotis atvykusiems iš elektrinės keleiviams persodinti į „švarų“ traukinį, važiuojantį į Slavutičių. Ši stotis dirbs, kol visiškai bus likviduotos avarijos pasekmės.

Pasiekti Slavutičių iš Černobylio automobiliais bus galima keliu Černigovas—Černobylis ir naujai nutiesta atkarpa į pietus nuo Slavutičiaus. Plataus kelių tinklo dėka bus galima patogiai susisiekti su Kijevu, Černigovu, Gomeliu, su rajoniniu centru ir stambiais 20—30 km atstumu išdėstytais kaimais, su poilsiavietėmis ant Dniepro kranto ir miškingoje Padnieprės zonoje.

Iš statomo ant Dniepro kranto uosto „Jakorj“ keleiviai bus pervežami vandens transportu.

... Praėjusių metų gegužės pabaigoje Slavutičiuje pabūvojo Japonijos kinokompanijos Ti-bi-es filmavimo grupė. Kai reportažas jau buvo paruoštas, Ti-bi-es programų vedančioji Kaori Arimura, pasakė: „Aš girdėjau, kad Pripetės gyventojai labai mylėjo savo miestą. Bet atsitiko taip, kad grįžti į jį neįmanoma. Pamačiusi Slavutičių, aš supratau, kad čia žmonės bus nemažiau laimingi“.

Turi miesto gyventojai ir savų problemų.

... Darbininkai nepatenkinti gydomuoju-profilaktiniu maitinimu 30 km zonoje. Šai keletas ištraukų iš Černobylio SES gydytojo atsakymo į laišką „Patižę makaronai“: „TSRS sveikatingumo ministerijos Mitybos institutas ištyrė ir sudarė savaitinį meniu dirbantiems 30 km zonoje. Bet darbininkų aprūpinimo skyriaus valgyklose jis buvo nekartą pažeistas. Nesenas pavyzdys: paukštiena pusryčiams turi būti pateikiama antradieniais ir penktadieniais, bet rugsėjo 4—10 d. jos nebuvo. 1988 metų kovo—birželio mėnesiais dirbantiesiems 30 km zonoje trūko kiaušinių, sulčių, kefyro, varškės, morkų, burokėlių, pomidorų, kriaušių. Visiškai nebuvo meniu džiovintų slyvų, citrinų, obuolių, uogų“.

... Iš korespondento interviu su Slavutičiaus kadrų koordinavimo centro vadovu: „Antrieji šeimų nariai, turintys dažniausiai aukštą kvalifikaciją, labai nenoriai keičia profesiją. O mums reikalingi aptarnavimo sferos darbuotojai. Taigi, darbo vietų visiems dar nėra. Iš 448 besikreipusių į centrą įdarbinta 238 žmonės... Atidaryti netoliese esančių įmonių filialus mes dar negalime... Išeitį galima rasti kuriant kooperatyvus ir remiant individualią darbinę veiklą“.

... Iš interviu su radiobiologu: „Būtina sukurti katastrofos radiologinę teoriją. Tik tada pavyks suprasti, kiek jį pavojinga ne tik mūsų, bet ir ateinančios kartos žmonių sveikatai. Dabartinis teorinis radiobiologijos išsivystymo lygis, Černobylio avarijos „unikalumas“ neduoda galimybės labai tiksliai prognozuoti ekologines katastrofos pasekmes. Įvertinti galime tik apytikriai.

... Iš gamybinio skyriaus „Kombinat“ generalinio direktoriaus pasisakymo laikraštyje „Trudovaja vachta“: „Černobylyje... yra vietų, kur ekspozicinės dozės lygis žymiai viršija leidžiamas normas... daugiau, negu 5 kartus, Kupovatojės kaime — 25 kartus. Apie kokį gyventojų sugrįžimą galima kalbėti? Rašytojas Levada mano, kad mes neturime moralinės teisės iškeldinti savavališkai grįžusiųjų (šiuo metu 966 žmonės, tarp jų 14 vaikų). „Savavališkai grįžusieji turi būti evakuoti“, — tokia mokslo išvada, tvirtinanti, jog gyvenimas zonoje neįmanomas dar ištisus dešimtmečius... Pagal sąrašą, kurį patvirtino Kijevo srities vykdomasis komitetas, nugriaunamos sutrešusios trobos“.

... Kalba dozimetrinės kontrolės valdybos viršininkas: „Padėtis Slavutičyje normali. Artimiausiuose miškuose nedraudžiama rinkti uogų, grybų, žvejoti Dniepre“.

... Iš ČAE darbuotojos laiško: „Iki šiol sveikatingumo kompleksai Slavutičyje atiduodami tai baldų parduotuvėms, tai sandėliams. Bet sveikatos apsaugai trūksta ne tiek įrengimų, kiek dėmesio. Beveik pusė metų, kaip mes gyvename čia. Kas iš medikų pasirūpino mūsų vaikų, evakuotų iš Pripetės, sveikata? Kijeve kasmet būdavome profilaktiškai patikrinami. Gi čia apie tai net neužsimenama“.

„ Taikaus atomo“ skaitytojams dar norėtųsi pasakyti, kad šiuo metu Černobylyje kuriasi draugija ČAE avarijos pasekmėms likviduoti. Jau paskelbtas Įstatų projektas. Remdamiesi Černobylio laikraščiais, informuosime jus apie šios draugijos veiklą.

PRAĖJUSIĄ SAVAITĘ

Planinis II bloko remontas perkeliamas į gegužės 11, nes gamykla „Bolševik“ nepristatė įrengimų sistemai BAZ. Balandžio 20 dar kartą peržiūrėtas planas. Elektroenergijos gamybos planas šiuo metu 1700 mln. kilovatvalandžių. Iki balandžio 24 pagaminta 1400 mln. kilovatvalandžių.

Sudaryta komisija, tirianti balandžio 19 įvykį, kai, sugedus krovinių kėlimo įrengimui, I bloko išlaikymo baseine buvo pramuštas plyšys. Komisijos išvados bus paskelbtos, pasibaigus tyrimams.

— ✦ —

1989 m. balandžio 10—16 dienomis išmetamos į atmosferą radioaktyvios medžiagos sudarė: inertinių radioaktyvių dujų — 9,7—14,7 proc. leistinos normos (ln), ilgaamžių radionuklidų — 0,14 — 4,8 proc. ln., 131-o jodo — 1,7—2,2 proc. ln.

Gama spindulių fonas Sniečkaus gyvenvietėje 9—11 mikro R/h.

Su Tarptautine darbo žmonių solidarumo diena!

Gegužės 1-ąją Sniečkuje vyks šie renginiai:

- **10.00 mitingas prie prekybos centro;**
- **9.00 ir 12.00 radiolaikraštis;**
- **11.00 koncertas prie prekybos centro;**
- **14.00 koncertas prie statybininkų klubo.**

Dalyvaus statybininkų klubo, muzikos mokyklos, jaunimo klubo, olimpinio rezervo VJSM;

- **14.00 sportiniai renginiai ir atrakcionai prie statybininkų klubo; 20.00—24.00 šokių vakaras prie statybininkų klubo.**

DIRBO SPARTUOLIŠKAI

Balandžio 22 talkoje, skirtoje 119-osioms V. I. Lenino gimimo metinėms, miestą tvarkė 1600 elektrinės darbuotojų.

Sutvarkyti keliai ir gėlynai Festivalio, Visagino, Kosmoso, Parko gatvėse. Taikos gatvėje pasodinta 3 tūkst. eglaičių.

130 žmonių dirbo miško ūkyje.

Spartuoliškai dirbo chemijos, TAI, reaktorių cechai.

SKELBIMAS

Gegužės 9 įvyks tradicinė lengvosios atletikos estafetė, skirta Pergalės dienai.

Startas 11.00 val. prie sustojimo „Turgavietė“. Dalyvauja IAE ir VSV gamybinių kolektyvų komandos. Kviečiami mokiniai.

ĮVYKO VI ATASKAITINĖ KOMJAUNIMO KONFERENCIJA

Iš komjaunimo komiteto sekretoriaus M. Savickio pranešimo:

✦ IAE komjaunimo organizacijos įskaitoje 1071 žmogus. Per ataskaitinį periodą komjaunuolių skaičius sumažėjo 120 narių, nors cechų komjaunimo organizacijų padaugėjo nuo 23 iki 28; į komjaunimą priimti 4 žmonės.

✦ Tarp cechų komjaunimo organizacijų sekretorių 7 TSKP nariai ir kandidatai.

✦ Nuo 1989 m. komjaunimo organizacijoje lieka 30 proc. mokesčių ir visos pritrauktosios lėšos. Šiuo metu komjaunimo komitetas disponuoja 2 tūkst. rub.

✦ Komjaunimo organizacijos nebelenktyniauja. Ruošiamos naujos lenktyniavimo formos bei metodai.

✦ Komjaunimo operatyviniame draugovininkų būryje 40 žmonių, reguliariai pravedami reidai. Už viešosios tvarkos pažeidimus daugiau kaip 150 žmonių perspėti ar pristatyti į blaivyklą. Būrio dėka atskleisti 6 nusikaltimai, demaskuoti 9 naminės varymo atvejai.

✦ Įkurta komjaunuoliška įmonė „Energija", kuri atliks darbus pagal sutartą temą.

✦ Sudaryta sutartis dviems jaunimo gyvenamojo komplekso namams statyti. Pirmame atliekami apdailos darbai, antrojo statyba prasidės balandžio pabaigoje.

✦ Pravedami teminiai vakarai, ekskursijos, organizuota minsterijos įmonių komjaunimo organizacijų vasaros stovykla. Festivalio, Kosmoso galvėse esančiuose bendrabučiuose rodomi videofilmai.

Iš konferencijos nutarimų:

— LLKJS Ignalinos rajono komitetui iki 89.10.01 išspręsti klausimą dėl teritorinio komjaunimo komiteto su miesto teisėmis sukūrimo Sniečkuje.

Išrinktame komitete (iš 13 žmonių) pusę sudaro nauji žmonės. Sekretoriumi tapo M. Savickis.

Konferencijoje priimtos pataisos, liečiančios LLKJS Statusą ir Programą.

Į balandžio 27 d. įvyksiančią rajoninę konferenciją deleguota 60 komjaunuolių.

Po Sniečkuje įvykusio mitingo, svarstančiusio Įsaką dėl valstybinės kalbos, redakcija gavo laišką iš Jonavos miesto „Jedinstvo" organizacijos, kuriame palaikomas elektrinės kolektyvas, gyvenvietės dirbantieji. Laiške atsiųsti ir du Jonavos gyventojų atsiliepimai apie respublikinių laikraščių publikacijas, liečiančias IAE ir Sniečkų.

REIKIA PADĖTI DĖJĄ, NEPAVYKO

Perskaitėme š. m. vasario 14 d. „Tiesoje" M. Augulytės straipsnį „Kitakalbiai ir kitataučiai". Autorė rašo: „... maniau, esame žmonės, turintys sveiko samprotavimo pagrindus, ir galime rasti bendrą kalbą, suprasti vieni kitus".

Panorote, atsieit surasti bendrą kalbą... Kaip suprantame, Jus paveikė mitingas.

Gi pažiūrėkim, kaip yra iš tikrųjų. Ar nuo 1988 m. birželio 3 d. buvo bent vienas rašęs spaudoje, kalbėjęs per televiziją, radiją lietuvis, parodęs išmanymą apie atominę energetiką, parodęs žmoniškumą ir rūpestį Sniečkaus gyventojams? Galima sakyti, jog nebuvo.

O mes manome, kad Sniečkuje gyvena pagarbos verti žmonės. Prašome padėti jiems spręsti socialinius-kultūrinius klausimus, sukurti mikroklimatą, sąlygas normaliam gyvenimui.

O. Pozniakovas,
Karmėlava
A. Afanasjeva,
karo veteranė, Jonava

Š. m. vasario 4 d. „Komjaunimo tiesoje" perskaitėme R. Razmislavičiūtės ir H. Valickaitės rašinį „Vėliavos ant asfalto". Norime pareikšti savo nuomonę.

Ne Jūs pirmos ir ne paskutinės apsimetinėjate, R. Razmislavičiūte ir H. Valickaite. Juk nė vienas laikraštis taip daug nepasitarnavo, kad pažemintų Ignalinos AE kolektyvą, kaip „Komjaunimo tiesa". Tik, deja, nepavyko. Elektrinė dirba gerai, nežiūrint visokių išpuolių. Reiškia, ten dirba tvirti žmonės. Ir ne tik **Jūs galite jiems** pavydėti ir talentingumo, ir darbštumo, ir daug ko.

Kas liečia mitingą, Įsaką, vėliavas ir kita. Mes palaikome sniečkiečių mitingą. Kas rūpinasi jais Lietuvoje? Visi tik kaltina, puola. Važiuokite, draugės (o gal panelės?), mokykite energetikus ir jų vaikus lietuvių kalbos. O nutautinti nesistenkite. Nedarykite to, kas Jums nepatiktų.

I. Kovalenkova,
darbo veteranė, Jonava
V. Kucevičienė,
Kaunas

Ruošiami pakeitimai profilaktiniame maitinime

Nuo balandžio 1 dienos dirbantieji kenksmingose sąlygose vietoje talonų gydomajam - profilaktiniam maitinimui (GPM) gavo ilgai lauktus rublius. Tokiu būdu žmogaus sveikata buvo atiduota tiesiai į jo paties rankas. Kiekvienas šitai suprato savaip. Savo sveikatą žmogus nusprendė išsaugoti, negaudamas gydomojo maitinimo. Darbininkų aprūpinimo skyrius (DAS) jau pirmąją dieną neteko 500 rublių, o po savaitės elektrinės direktorius ir profsąjungos komiteto pirmininkas gavo laišką iš Vilniaus nuo Kauno elektrinių ir elektrotechnikos pramonės darbininkų profsąjungos vyriausio techninio inspektoriaus Kinčino su paaiškinimu, kad talonų pakeitimas pinigais yra neteisėtas. Nurodoma būtinybė nuo gegužės 11 dienos vėl įvesti talonus.

Piniginiai santykiai tarp IAE ir DAS, esant talonams, rėmėsi tuo, kad mes pradžioje atskaitydavome avansą, o likusią sumą pervesdavome sekančiam mėnesiui.

Avanso dydis priklausė nuo to, kiek talonų atnešta į valgyklos Nr. 9 kasą. Ir nešėme, nes atiduoti talonus į IAE kasą ir gauti už juos pinigus negalima, nes talonas — ne priedas prie atlyginimo. Geriau jau kaip nors papietauti, negu išmesti taloną.

Bet atsiranda ir tokių „įnoringų", kurie mano, jog geriau visai nevalgyti. Ypač naktį, kai vietoje bulvių traškučių, sumuštinių su dlešra, obuolių, kavos ar tonizuojančio gėrimo siūlomi makaronai, šaltas kotletas ir drungnas skystalas lipnioje stiklinėje.

„Pakeisdami talonus pinigais, mes stengėmės, kad DAS pajamos priklausytų nuo maisto kokybės, — sako A. Stelmachas. — Juk kalbame apie GPM. Jis turi būti pačios geriausios kokybės, lyginant su įvairiomis dietomis. Pažiūrėkime į pirmąjį racioną, tą, pagal kurį mes maitinamės. Kur spanguolės, kurios tūri būti kiekvieną dieną, kur šviežios daržovės ir vaisiai? Apie patiekalų išvaizdą ir kokybę aš jau nekalbu. Suprantama, kad, panaikinus talonus, dalis dirbančiųjų atsisakė valgyti. Anksčiau nevalgydavo tik dirbantys naktinėje pamainoje.

Ir vis tik GPM — ne pietūs. Pagal taisykles taip maitintis reiktų, praėjus dviems valandoms po darbo kenksmingoje zonoje. Tačiau profilaktinį maitinimą leidžiama derinti su pietumis, ką mes ir padarėme. GPM — tai paprasčiausiai vaistai, piliulė, ir ji gali būti nemaloni. Tačiau ne šitiek!"

Taip, ne šitiek. Bet GPM bet kuriuo atveju turi būti naudingas: tai vaistai, pašalinantys iš organizmo radionuklidus arba neleidžiantys jiems kenkti gyvoms ląstelėms. Tokios medžiagos yra pektinas ir cistinas. Cistino pakankamai gauname iš pieno produktų. Pektino randame burokėliuose, obuoliuose, grietinėlėje, abrikosuose, morkose, vynuogėse, jų sultyse.

Kompleksas pagal pirmąjį racioną kaip tik ir sudarytas iš tokių produktų, kuriems susijungus ir gaunamas reikiamas efektas. Todėl ir pasiūla tokia skurdi, negausi.

Ar ėmė valgykla Nr. 9 maitinti skaniau, panaikinus talonus? Ne. O žmonės nebegauna GPM. Taupoma sveikatos sąskaita. Taip, tikriausiai, mąstė inspektorius. Beje, viskas priklauso ne nuo inspektoriaus laiško. Toks įstatymas, ir talonų pakeitimas, kaip išdėstyta darbo apsaugos žinyne, — neteisėtas aktas.

Bet negalima palikti nuošaly tokio fakto, kad atominės elektrinės personalo, dirbančio ypač atsakingą darbą kenksmingomis sąlygomis, kultūringo aptarnavimo lygis ir GPM kokybė žymiai nusileidžia patiekalų kokybei ir aptarnavimui paprastoje valgykloje. Jeigu valgykloje Nr. 9 trūksta daržovių smulkinimo įrengimų, — galima pervežti iš kitų valgyklų, bet tegu žmonės gauna GPM. Jeigu trūksta jaunesniojo aptarnaujančiojo personalo — perveskime iš kitur. Atsakomybės už žmonių sveikatą — štai ko trūksta atsakingiems DAS darbuotojams.

Balandžio 12 dieną vykusiame pas elektrinės direktorių pasitarime buvo svarstomi GPM klausimai. Jame dalyvavo DAS viršininko pavaduotoja visuomeniniam maitinimui N. Borisova, Lietuvos elektrinių ir elektrotechnikos pramonės dirbančiųjų profsąjungos CK pirmininkas I. Šarakovas, to paties CK vyriausias technikos inžinierius L. Kinčinas ir kiti. Pasitarime reziumuota: „Būtina sudaryti priemonių planą GPM gerinti. Įvesti talonus". Šiuo metu priemonių planas beveik sudarytas, ir mes jį išspausdinsime.

Pripažinta ir neginčytina tai, jog GPM savo sudėtimi (išskyrus spanguoles, kepenis ir varškę) atitinka pirmojo raciono reikalavimus. Direktorius, profsąjungos komiteto pirmininkas stengėsi pakalbėti apie maisto kokybę, jo skonį. DAS viršininko pavaduotoja autoritetingai pareiškė: į valgyklą Nr. 9 DAS siunčia pačią geriausią mėsą, pačias geriausias sultis, viską patį patį... Liaudies kontrolieriai galį tai patikrinti. Nusiskundžiama daugiausiai tik raukšlėtais obuoliais, nešvariais indais, prarūgusiomis sultimis. Tam yra objektyvios priežastys. Padės elektrinė darbuotojais — šie trūkumai bus likviduoti. Bet pirmi, antri patiekalai — skanūs. GPM skiriami du kompleksai, yra pasirinkimas.

Kalbėdama apie maitinimą bloke, valgyklos Nr. 9 vedėja gamybos reikalams pasakė, kad, esant ir taip vargingam pirmojo raciono asortimentui, valgyklos galimybės dar labiau sumažėja, nes reikia ruošti sausą maistą. Į bloką nevežama piurė ir padažai, guliašas ir sriubos. Tik virta mėsa, makaronai, kruopos. Kad taip dirbantieji pamainomis galėtų valgyti valgykloje... Tada būtų galima gaminti kad ir koldūnus.

Ką gi, ir toks variantas buvo aptartas. Pavyzdžiui, pamaina prieš darbą valgo valgykloje už 70 kapeikų, o į bloką atvežami buterbrodai, arbata už likusias 45 kapeikas (GPM — 1 rub. 15 kap.). Bet tada antrai pamainai prisieis išvažiuoti į darbą ne 6.30, o dar anksčiau.

Taigi, talonai turi būti įvesti.

Direktorius įsipareigojo įvykdyti visus valgyklos Nr. 9 techninius reikalavimus (ventiliacija ir kt.), išskyrus aprūpinimą indų plovyklomis, tačiau lėšas iš užmokesčio fondo skyrė.

Siekiant iš esmės pagerinti dirbančiųjų pamainomis maitinimą, numatoma pietauti valgykloje, o ne bloke.

Praėjusį trečiadienį elektrinės darbuotojai susitiko su TSRS elektrinių ir elektrotechnikos pramonės darbininkų profsąjungos CK vyr. techniniu inspektoriumi N. P. Simočiatovu, kad apsvarstyti LPP organizavimą. Dalyvavo ir Lietuvos vyr. techninis inspektorius L. Kinčinas. Susitikime nuspręsta įvesti talonus, aptarti galimybę laisvai pasirinkti patiekalus.

T. Kotelnikova

PIRMOJO RACIONO PRODUKTŲ SĄRAŠAS

Pavadinimas	Dienos norma gramais
1. Grietinė	10
2. Sūris	10
3. Riebalai gyvuliniai	20
4. Augalinis aliejus	7
5. Bulvės	160
6. Kopūstai	150
7. Daržovės, morkos	90
8. Tomatų piurė	7
9. Šviežios vaisiai	130
10. Spanguolės	5
11. Džiūvėsėliai	5
12. Druska	5
13. Arbata	0,4
14. Ruginė duona	100
15. Miltai	10
16. Bulvių miltai	1
17. Kruopos, makaronai	25
18. Ankštiniai	10
19. Cukrus	17
20. Mėsa	70
21. Žuvis	20
22. Kepenys	30
23. Kiaušiniai	3/4 vnt.
24. Kefyras	200
25. Pienas	70
26. Varškė	40

CHEMINĖ SUDĖTIS IR KALORINGUMAS

Baltymų	59
Riebalų	51
Angliavandenių	159
Kaloringumas	1380 kval.

Papildomai skiriamas vitaminas C, askorbininė rūgštis — 150 miligramų.

ATVIRAS LAIŠKAS SNIEČKAUS GYVENTOJAMS

Vykdomasis komitetas gavo Rokškio rajono gyventojų laišką su prašymu išspausdinti „Taikiame atome" kreipimąsi į Sniečkaus gyventojus. Autorius Gudonis Prutenis aiškina, kad melioratorių darbo specifika (objektų išdėstymas po visą rajoną) neleidžia surinkti didesnio skaičiaus parašų (jų 115). Ir vis tik, autoriaus nuomone, laiškas atspindi bendrą kaimo žmogaus požiūrį į šiandieninius įvykius.

Jūsų gyvenvietėje įvykusio mitingo metu buvo pareikštas nepasitenkinimas Įsaku dėl lietuvių kalbos paskelbimo valstybine, kritikuota Lietuvos Vyriausybės pozicija šiuo klausimu, reikalauta pakeisti Įsaką, reikalauta, kad Respublikos vyriausybė spręstų socialinius gyvenvietės klausimus, išreikštas nepasitenkinimas Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio veikla.

Lietuvoje vykstantis persitvarkymas sukėlė tautos atgimimo bangą.

Lietuvoje prieš kelis šimtmečius visuomenė savo narių santykius reguliavo baltiškos kultūros pagrindu, t. y. santūrumu ir tolerancija kitų kultūrų atžvilgiu. Šie santykiai buvo įteisinti Lietuvos Statute, kuris savo demokratiškumu galėjo pamokyti net Vakarų Europos valstybes, jau nekalbant apie Azijos kraštus.

Lietuva atkūrė savo valstybingumą 1918 m. vasario 16 d. po ilgų carinės Rusijos imperijos engimo metų (buvo uždrausta lietuvių raštija) ir kaizerinės Vokietijos okupacijos.

Lietuvos valstybingumo atstatymą 1920 m. liepos 12 d. pripažino ir V. I. Leninas.

Šiuo viešumo laiku atskleidžiamos Stalino sukurtos ir jo pasekėjų išlaikytos sistemos gyvavimo pasekmės. Ta sistema rėmėsi represijomis, slaptumu, bauginimu ir voliuntaristiniais-komandiniais visuomenės ir ekonomikos valdymo metodais. Ji niekaip nesiderina su mūsų tautos lūkesčiais.

Manome, kad Lietuvos tolesnio vystymosi kelią, t. y. valstybingumo atstatymą ir jos ekonominio savarankiškumo įgyvendinimą turi nulemti tik Lietuvos piliečių norai ir siekiai.

Pilietybė būtina tam, kad žmonės, negyvenę Lietuvoje, nesusipažinę su tautos istorija, kultūra, papročiais, nežinantys kalbos ir ūkininkavimo tradicijų, negalėtų diktuoti, kaip reikia spręsti Respublikoje iškylančias problemas.

Siūlome Įsako tekste padaryti demokratišką pataisą. Tam, kad visos Lietuvos tautinių mažumų kalbos būtų lygiateisės valstybinės lietuvių kalbos atžvilgiu, iš Įsako teksto reikia išbraukti žodį „rusų", nes tai žemina kitas Lietuvoje gyvenančias tautines mažumas. Taip būtų panaikintas rusų kalbos prioritetas latvių, baltarusių, lenkų, žydų ir kitų kalbų atžvilgiu.

Tikimės, kad Sniečkuje nesusidarys didelių sunkumų tiems, kurie stengsis išmokti lietuvių kalbą.

Socialines Sniečkaus gyvenvietės problemas, mūsų nuomone, Lietuvos Respublikos Vyriausybė realiai galės spręsti tik tada, kai IAE pereis į respublikinį pavaldumą. Sniečkaus gyventojų gyvenimo sąlygų esminius pakitimus galima susieti tik su Respublikos ekonominio savarankiškumo įgyvendinimu.

KREIPIMASIS

į administraciją,
profsąjungos komitetą,
į visus IAE darbuotojus

Kadangi numatoma grįžti prie senosios gydomojo-profilaktinio maitinimo (GPM) sistemos su talonais, netenkame galimybės „rubliu" kontroliuoti valgyklos darbą. Mes, žemiau pasirašiusieji Branduolinio saugumo skyriaus darbuotojai, talonus imti atsisakome.

Mes reikalaujame: pinigų už nepaimtus talonus į DAS nepervedinėti!

Lėšos, skiriamos GPM, turi būti išmokėtos dirbantiesiems pinigais.

Norintiesiems — talonai turi būti išdalinti.

Kviečiame palaikyti mūsų reikalavimus!

Talonų gegužiui — neimkime!

33 parašai

Redakcijos adresas: 234760, Lietuvos TSR Ignalinos rajonas, Sniečkus, Ignalinos atominė elektrinė tel. 29157, 31714 Laikraštis leidžiamas lietuvių ir rusų kalbomis trečiadieniais.

Iškilioji spauda. Formatas A-3. Apimtis — 0,25 spaudos lanko. Tiražas 300. Užsakymo 583. Rinko ir spaudė Utenos spaustuvės Svenčionių filialas: Svenčionys, Vilniaus 36/1. Telefonas 51214. Indeksas 67238.

Redaktorė O. BERIOZA